

จดหมายเปิดผนึก

วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

เรื่อง ดัดด้านการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน
เรียน ฯ พล ฯ นายกรัฐมนตรี

สืบเนื่องจากที่รัฐบาลได้ประกาศ ภาวะฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เพื่อบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553 และ เมื่อวันที่ 13 และ 16 พฤษภาคม 2553 ได้มีการประกาศภาวะฉุกเฉินเพิ่มเติมในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคอีสาน รวมพื้นที่ภายใต้ประกาศภาวะฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงทั้งสิ้น 24 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดน่าน จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดสกลนคร จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553 นั้น จะครบกำหนดเวลาสิ้นสุดในวันที่ 6 กรกฎาคม 2553 นี้ หากรัฐบาลประสงค์จะขยายระยะเวลา รัฐบาลจะต้องประกาศให้มีการขยายระยะเวลาเมื่อสิ้นระยะเวลา 3 เดือน ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 โดยต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี องค์การ บุคคล และกลุ่มบุคคล ที่มีรายชื่อข้างท้าย ขอคัดค้านการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากการประกาศภาวะฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ต้องเป็นมาตรการพิเศษและชั่วคราวและมีผลบังคับอยู่เพียงในช่วงระยะเวลาที่ภัยคุกคามความอยู่รอดของชาติยังคงอยู่เท่านั้น รวมทั้งต้องเป็นสถานการณ์ที่ผิดปกติและการใช้มาตรการธรรมดาไม่เพียงพอที่จะดำเนินการควบคุมสถานการณ์ได้ แต่สถานการณ์ปัจจุบันได้คลี่คลายลงแล้ว ซึ่งรัฐบาลสามารถควบคุมสถานการณ์บ้านเมืองให้อยู่สภาวะปกติได้ จึงไม่มีเหตุความจำเป็นใด ๆ ให้ต้องคงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงไว้อีกต่อไป

2. นับแต่มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 รัฐบาลได้ใช้อำนาจพิเศษตามพระราชกำหนดดังกล่าวอันเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและความเชื่อทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการห้ามมิให้ประชาชน เข้าร่วมชุมนุม การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เห็นว่า เป็นการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากรัฐบาล อีกทั้งการประกาศห้าม รั้งบยับยั้ง การติดต่อสื่อสาร โดยการปิดสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์จำนวนมากที่เป็นการปิดกั้นการรับรู้ข่าวสารของ ประชาชน และไม่มีแนวโน้มว่าจะลดลงแต่อย่างใด

3. จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าประชาชนจำนวนมากหลายร้อยคนที่ถูกควบคุมตัวด้วยเหตุเพียงเพราะฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ห้ามชุมนุม ให้ออกจากพื้นที่ชุมนุม และห้ามออกจากเคหะสถาน โดยที่มิได้กระทำความผิดอาญาอื่น และมีการควบคุมตัวประชาชนที่แสดงความคิดเห็นต่างทางการเมืองโดยไม่แจ้งข้อกล่าวหาและสามารถควบคุมตัวได้นานถึง 30 วัน โดยอ้างเหตุผลสงฆ์มีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือสนับสนุนให้เกิดสถานการณ์ ฉุกเฉินโดยที่มิได้มีหลักฐานและข้อเท็จจริงที่เพียงพอ

4. การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินดัง ที่กล่าวมา ย่อมเป็นที่ประจักษ์ได้ว่า นอกจากจะเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของบุคคลอันเป็นการละเมิดหลักการประชาธิปไตยแล้ว ยังเป็นการลิดรอนสิทธิในกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพ ที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองซึ่ง ประเทศไทยต้องมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

5. นอกจากนี้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ มาตรา 16 ยังได้ยกเว้นอำนาจศาลปกครองไว้ด้วย ซึ่งทำให้การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายไม่สามารถถูกตรวจ สอบถ่วงดุลโดยอำนาจศาลปกครองได้ แม้จะสามารถดำเนินการในศาลยุติธรรม แต่ก็เฉพาะกรณีไป ประชาชนไม่สามารถใช้สิทธิทางศาลปกครองเพื่อตรวจสอบกฎหมายลำดับรอง ที่ออกตามพ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ได้แต่อย่างใด จึงขัดต่อหลักการตรวจ สอบถ่วงดุลและหลักการแบ่งแยกอำนาจ

ดังนั้น การประกาศภาวะฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เพื่อบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความปรองดองของชนในชาติและการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิรูปประเทศไทย อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะนำพาสังคมไทยไปสู่สันติภาพและการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีร่วมกันต่อไป

จึงเรียนมายังท่านเพื่อขอให้ยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในทุกพื้นที่ เพื่อดำรงไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชน หลักนิติธรรม หลักนิติรัฐ อันเป็นคุณค่าแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนและกฎหมายจากความรุนแรงทางการเมือง (ตรส.)

เครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน (HRLA)

มูลนิธิผสานวัฒนธรรม (CrCF)

สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.)

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน (ตรส.)

โครงการนิติธรรมสิ่งแวดล้อม ล้อม (EnLAW)

รัฐินบ โกมลนิมิ ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (Deep South Watch)

กลีบรดาวัลย์ สืบสกุลเชื้อ

มนตรี อัจฉริยสกุลชัย

กฤษดา ชุณณรงค์

พุทธิณี โกพัฒนตา

เลาฟิ่ง บัณฑิตเทอดสกุล

สมสกุล ศรีเมธีกุล

นิชา รักพานิชมนี

An Open Letter

4 July 2010

Subject: Opposing the extension of the declaration of Emergency Situation

Your Excellency the Prime Minister,

In pursuant to the declaration of a serious emergency situation by the virtue of the Emergency Decree on Government Administration in States of Emergency B.E. 2548 (2005) covering Bangkok and metropolitan which has been made since 7 April 2010. And since 13-16 May 2010, the declaration of a serious emergency situation has been extended to cover 24 provinces in the Central Plain, North, and Northeast including the provinces of Bangkok, Nonthaburi, Samut Prakan, Pathumthani, Nakhon Pathom, Ayutthaya, Chonburi, Chiangmai, Chiangrai, Lampang, Nakhon Sawan, Nan, Khon Kaen, Udon Thani, Chaiyaphum, Nakhon Rachasima, Si Sa Ket, Ubon Ratchathani, Mahasarakham, Roi-Et, Nongbua Lamphu, Sakon Nakhon, Kalasin, and Mukdahan. The declaration of a serious emergency situation for the first time since 7 April 2010 is due to end on 6 July 2010. A three-month extension has to be sought from a resolution of the cabinet to extend the imposition of the Emergency Decree on Government Administration in States of Emergency B.E. 2548 (2005).

The undersigned organizations and individuals are opposed to the extension of the declaration of Emergency Situation with the following reasons;

1. The declaration of a serious emergency situation must be treated as a special and interim measure and be made effective for the duration under which the nation's life is being threatened. Such a situation has to be characterized by a public disorder with which ordinary measures may not be sufficient to cope and control. At present, the intense situation has been relieved and the government is able to restore public order. Therefore, it is no longer necessary for the government to continue imposing the serious emergency situation.
2. Since the Emergency Decree on Government Administration in States of Emergency B.E. 2548 (2005) has become effective, the government has resorted to special power provided for by the Decree to impose restrictions on the right and liberty of people to express their views and political belief. The right to peaceful assembly and organizing activity showing different views to that of the government has also been abrogated. A ban has been put in place to prevent and cut off communication, to shut down TV, radio, press and online communications making people unable to access the information. The restrictions have virtually been imposed recklessly and look set to increase.
3. It appears that several hundreds people have been held in custody simply because they have acted against the notifications or orders issued by the virtue of the Emergency Decree which bans assemblies, requires people to leave the rally sites and prevents people from leaving their residences. Without any criminal charges being pressed against them, the detainees have been held in custody due to their expressing of their different political views. According to the Decree, if the authorities simply suspect they are involved with or will participate in the commission of a serious situation, their detention can be extended to up to 30 days without the need to acquire solid evidence to prove the suspicion.
4. It has been proven that the invoking of the Emergency Decree, apart from infringing on the right to freedom of expression, has also led to deprivation of their access and rights in the justice process. It is deemed that the law has been executed incompatible

with the principles to guarantee the right and liberty provided for in the Constitution, the Criminal Procedure Code, and the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) by which Thailand has to abide.

5. In addition, Section 16 of the Emergency Decree makes an exemption to seek remedies from the administrative jurisdiction. As a result, the acts by competent officials under this Decree shall not be subject to the review of the Administrative Court. Though litigation is possible through the Court of Justice, it has to be made on a case by case basis. Therefore, the right to seek judicial review of the Administrative Court over the regulations issued by the virtue of the Emergency Decree is abrogated and this gives rise to a breach of the principles of checks and balances and separation of power.

Therefore, the declaration of the serious emergency situation by the virtue of the Emergency Decree on Government Administration in States of Emergency B.E. 2548 (2005) shall become a major stumbling block to efforts to bring about reconciliation and to draw on cooperation from people to reform the nation which will eventually restore peace and order in society.

We urge you to revoke the declaration of the serious emergency situation by the virtue of the Emergency Decree on Government Administration in States of Emergency B.E. 2548 (2005) in all areas in order to protect the right and liberty of people and uphold the rule of law and the rule of state which are essential values for a democratic rule.

HR and Legal Assistance Centre for those affected by Political Turmoil (HLAC)
Human Rights Lawyers Association (HRLA)
Cross-Cultural Foundation (CrCF)
Union for Civil Liberty (UCL)
Campaign Committee for Human Rights
Environmental Litigation and Advocacy for the Wants Project
Thitinop Komilnimit (Deep South Watch)
Klepladawan Seupsakulchur
Montri Achariyasakulchai
Krisada Khunnarong
Puttinee Kopattana
Laophank Banditterdsakul
Somsakul Srimaeteekul
Nicha Rakpanitchamane